

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” СОФИЯ
1000 София, ул. „Аксаков” № 21, тел.: (02) 9859 3759, факс: (02) 9877046, ел.адрес: oui22_delov@ro22.nra.bg

5_ 53-00-342/23.01.2015 г.

НЕВДПОВ, чл. 2, ал. 3;

КСО, чл. 4, ал. 1, т. 7, чл. 6, ал. 7;

ЗДДФЛ, §1, т. 26, буква „и”, чл. 24, ал. 1;

ЗКПО, чл. 204, т. 2, буква ”б”, чл. 209, ал. 1;

ЗБДОО, чл. 8, ал. 2;

В запитването сте изложил следната фактическа обстановка:

От 26.11.2014 г. сте възобновил трудова дейност като собственик на ЕООД. Нямате сключен договор за управление и контрол с договорено възнаграждение. В дружеството няма наети лица по трудово правоотношение. За дейността, която извършвате получавате по ведомост брутно месечно възнаграждение в размер на 420,00 лв.

Дружеството е сключило договор с „Билла Сървис” ЕООД за издаване на ваучери за храна. За месеците ноември и декември на 2014 г. в качеството Ви на собственик са дадени ваучери на стойност по 60,00 лв.

Във връзка с изложената фактическа обстановка поставяте въпросът:

Признава ли се за разход сумата за ваучери за храна на стойност 60,00 лв. месечно и върху нея дължат ли се данък и осигурителни вноски?

Предвид описаната фактическа обстановка, въпросът и относимата към тях нормативна уредба, изразявам следното становище:

Относно задължението за осигуряване:

Съгласно текста на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО, управителите и прокуристите на търговски дружества и на еднолични търговци и на техните клонове, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролборите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от Търговския закон, техни поделения или на други юридически лица,

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” СОФИЯ

създадени със закон са задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица.

Осигурителните вноски за чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО се дължат върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималния осигурителен праг.

Тъй като в конкретния случай по договора за управление не е договорено възнаграждение, Вие подлежите на осигуряване като **самоосигуряващо се лице** – собственик на ЕООД.

Осигурителните вноски за собствениците на ЕООД са за сметка на осигурените лица и се дължат авансово: върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със **Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО)** за съответната година (основание чл. 6, ал. 7 от КСО).

Съгласно текста на чл. 8, ал. 1 от ЗБДОО за 2014 г., самоосигуряващите се лица определят минимален месечен размер на осигурителния доход за 2014 г. съобразно облагаемия им доход от трудова дейност като самоосигуряващи се лица за 2012 г.

Минималният месечен размер на осигурителния доход на самоосигуряващите се лица, които не са упражнявали дейност през 2012 г., както и за започналите дейност през 2013 г. и 2014 г. е 420,00 лв. (аргумент чл. 8, ал. 2 от ЗБДОО за 2014 г.).

Съгласно текста на чл. 2, ал. 3 от НЕВДПОВ, осигурителни вноски не се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени под формата на ваучери за храна на **работници и служители, включително на лицата, работещи по договори за управление**, при условията на чл. 209, ал. 1 от ЗКПО.

Независимо, че съгласно разпоредбата на § 1, т. 26, от ЗДДФЛ Вие сте лице, работещо по трудови правоотношения, съгласно нормативната уредба, регламентираща социалното осигуряване, Вие сте самоосигуряващо се лице и не

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” СОФИЯ

попадат в хипотезата на чл. 2, ал. 3 от НЕВДПОВ. Равностойността на получените ваучери за храна за м. ноември и декември 2014 г. е доход от трудова дейност, върху който дължите осигурителни вноски по реда на чл. 6, ал. 8 от КСО.

При определяне на минималния месечен размер на осигурителния доход за 2015 г. следва да вземете предвид облагаемия Ви доход от трудова дейност като самоосигуряващо се лице за 2013 г. (основание чл. 8, ал. 1 от ЗБДОО за 2015 г.).

По ЗКПО.

Признават ли се съгласно ЗКПО счетоводните разходи за ваучери за храна в размер на 60 лв. месечно, които получава едноличният собственик на капитала на дружеството, който е единственият работник в предприятието без сключен договор за управление и контрол с фиксирано месечно възнаграждение?

На основание чл. 204, т. 2, буква ”б” от ЗКПО документално обосновават социални разходи, предоставени в натура под формата на ваучери за храна на работници и служители и **лица, наети по договор за управление и контрол** (наети лица) се облагат с данък върху разходите.

Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, т. 2, буква ”б” в размер до 60,00 лв. месечно, предоставени под формата на ваучери за храна на всяко наето лице, когато са налице едновременно условията, посочени в чл. 209, ал. 1 от ЗКПО.

По смисъла на § 1, т. 34 от ДР на ЗКПО „социални разходи, предоставени в натура” са отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от **Кодекса на труда (КТ)** и по реда и начина, определени в чл. 293 от КТ или от ръководството на предприятието. Социалните придобивки трябва да са достъпни за **всички работници и служители и за лицата, наети по договор за управление и контрол**. Не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя или възложителя и лицата по предходното изречение (второ) са налице парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

На основание цитираните горе разпоредби на ЗКПО се извеждат критериите, които трябва да са изпълнени едновременно, за да може определени

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” СОФИЯ

разходи да се квалифицират като социални и да се третираат по реда на глава четвърта от закона. Едно от посочените кумулативни изисквания е социалната придобивка (вкл. под формата на ваучери за храна) да е предоставена на работници и служители и на лица, наети по договори за управление и контрол.

От изложената фактическа обстановка е видно, че едноличният собственик на капитала на дружеството не е в трудово правоотношение (работник и служител са понятия от КТ) нито е наето лице по договор за управление и контрол на дружеството. Следователно дейността на дружеството – бизнес консултантски услуги се осъществява от собственика, в качеството на съдружник, който изпълнява и функция на управител.

Следва да се има предвид, че изброяването на трудовите правоотношения в т. 26 от § 1 от ДР на ЗДДФЛ е за целите на облагане на получените доходи по реда на този закон и не е обвързващо при преценката на даден вид правоотношения за целите на ЗКПО.

Съгласно чл. 123 от ТЗ съдружникът притежава съвкупност от права, имуществени и неимуществени, каквото е и правото да участва в управлението на дружеството. Същевременно в изпълнение на чл. 124 от ТЗ той има и задължение както да участва в управлението, така и да съдейства за осъществяване дейността на дружеството. Тези задължения по естеството си са неимуществени и са част от членственото правоотношение на съдружника.

Предвид гореизложеното счетоводните разходи за ваучери за храна, предоставени на едноличния собственик, в качеството му на съдружник, не са с характер на социални разходи в натура по смисъла на ЗКПО. В този случай, ако същите са част от възнаграждението на собственика - доход, който се облага при условията и по реда на ЗДДФЛ, за целите на ЗКПО ще се третираат като разходи за възнаграждение на физическото лице – управител, които са признати по общия ред на ЗКПО.

По ЗДДФЛ.

По смисъла на §1, т. 26, буква „и” от ЗДДФЛ „трудова правоотношения” са правоотношенията, независимо от основанията за възникване им, със съдружници

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” СОФИЯ

за **положен личен труд в дружествата**, в които са съдружници. Това означава, че след като правоотношенията са дефинирани като трудови, за целите на данъчното облагане на доходите се прилагат правилата, разписани в ЗДДФЛ за доходите от трудови правоотношения по отношение на формирането на **облагаемия доход**, годишната данъчна основа, авансовото облагане и др.

На основание чл. 24, ал. 1 от ЗДДФЛ облагаемият доход от трудови правоотношения е трудовото възнаграждение и всички други плащания в пари и/или в натура от работодателя или за сметка на работодателя, с изключение на доходите, посочени в чл. 24, ал. 2 от ЗДДФЛ.

В действителност ваучери за храна, определени като социални разходи в натура, които са предоставени от работодател при изпълнение на условията поставени от ЗКПО, попадат в изключените от облагане доходи на основание чл. 24, ал. 2, т. 1, буква "е" и чл. 24, ал. 2, т. 9 на ЗДДФЛ. В съответствие с тези разпоредби на чл. 24 от ЗДДФЛ, разходите за ваучери за храна не представляват облагаем доход от трудови правоотношения, когато са получени в размера и **по реда на ЗКПО** или когато са обложени по реда на ЗКПО.

В конкретния случай доколкото разходите за ваучери за храна, предоставени на едноличния собственик, в качеството му на съдружник, не са с характер на социални разходи в натура по смисъла на ЗКПО, същите не попадат в изключените от облагане доходи по чл. 24, ал. 2, т. 1, буква „е" и чл. 24, ал. 2, т. 9 на ЗДДФЛ. В съответствие с разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от ЗДДФЛ, същите представляват облагаем доход от трудови правоотношения за физическото лице – съдружник в търговско дружество.